

Salontai, Sanda (Kolozsvár, a Román Tudományos Akadémia Régészeti és Művészettörténeti Intézete): *Kolostor együttesek a középkori város településszerkezetében: a szebeni, brassói és kolozsvári koldulórendi kolostorok*

Az előadás témája a középkori városi keret olvasata a vizuális és írott forrásokon keresztül, különös tekintettel a szerzetesrendi épületegyüttesekre. A rendelkezésünkre álló építészeti emlékek csupán részlegesen tükrözik a középkori települések szerkezetét és képét. Az erdélyi városokban, már a középkortól kezdődően, az épített tér, itt mind a városfalakon belüli, mind a külvárosi részekre gondolunk, dinamikáját meghatározták a folyamatos formai és lényegi átalakulások. Újjáépítések, bővítések, áthelyezések vagy létező épületek bontása, valamint új épületek emelése, a társadalmi, gazdasági, kulturális és vallási kontextustól függően átalakították az ott lakók életének a kereteit. Nem egészen a modern korig, a koldulórendek építkezései jelölték a középkori épített terület határát, ezáltal referenciapontot képezve a városi topográfiában. A tárgyi létezése ezen építményeknek megsérült egyes elemek részleges, legtöbb esetben magának a kolostorépületnek részleges vagy teljes pusztulásával, ilyen volt pl. a brassói ferences kolostor és az első szebeni domonkos konvent is. Az előadás keretén belül elemzésre kerülnek a szebeni, brassói és kolozsvári koldulórendi építkezések különös figyelmet szentelve a helyszínválasztásnak és a kolostori épületek topográfiájának, az írott és képi dokumentumok által szolgáltatott adatok alapján.